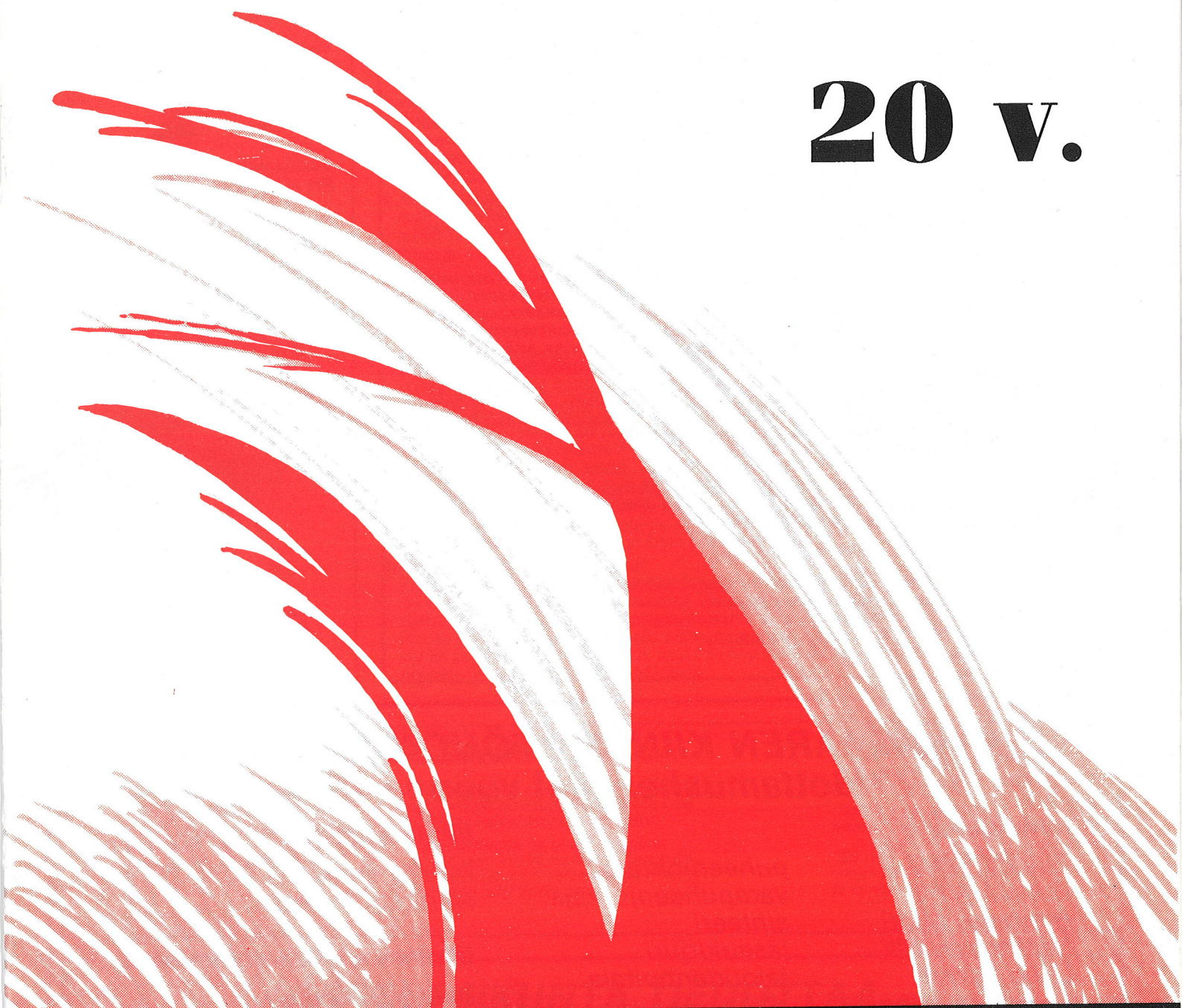

KYLÄSAARI

1/1988

Kyläsaaren Kiinteistönomistajat
ry:n tiedotuslehti

20 v.

Puheenjohtajan palsta

Arvoisat kyläsaarelaiset.

Yhdistyksemme on nyt sitten saavuttanut kunnioitettavan täysi-ikäisyyden eli olemme tulleet toimineeksi tänä vuonna täydet 20 vuotta. Juhlakokouksen pidimme Porin kaupunginvaltuuston istuntosalissa. Se olikin oikein onnistunut, väkeä oli kertynyt ihan kiitettävästi paikalle. Kaupunginjohtaja Sinisalmi kertoi tulevaisuuden näkymistä ja oli järjestänyt myös kokoukselle maittavan kahvitarjoilun, kiitos. Tämän lisäksi lehtemme ilmestyy poikkeuksellisesti värillisenä kansien osalta juhlan kunniaksi. Enempää ei ole tarkoitus näissä merkeissä juhlia, vaan säästämme isommat juhlat tulevaisuuteen, katsotaan sitten kun täytämme täydet 50 vuotta.

Tämän 20 vuoden aikana on paljon virrannut vettä Koke-mäenjoesta, mutta yhdistyksemme toiminnan pää-tavoitteet ja tehtävät eivät ole olennaisesti muuttuneet. Kun selaa vanhoja pöytäkirjoja, löytyy paljon samoja asioita, joiden kanssa tälläkin hetkellä askaroimme. Toimimme edelleen pääasiassa kyläyhteisön säilymisen puolesta ja palveluiden säilyttämisen sekä niiden parantamiseksi. Tässä riittää kyllä vielä tehtävää tuleviksikin vuosiksi.

Uusia toimintamuotoja olisi löydettävä eli pitäisi pystyä uusiutumaan. Olemme uutena toimintamuotona aloit-taneet tänä vuonna yhteistyön muiden meriporilaisten yhdistysten kanssa asioissa, jotka koskevat koko Meri-Poria. Tämä lähti liikkeelle, kun tuli uhka, että sivukirjas-tot lopetetaan. Tässä asiassa esiinnyimme ensi kertaa yhteisvoimin. Seuraavaksi on tarkoitus laatia yhteisesi-tys linja-autojen pysäkkikatoksista, niiden kiireelli-syyjärjestyksestä ja esittää se kaupungin asiasta vas-taavalle hallintokunnalle.

Sinäkin olet avainasemassa tässä uudistuspyrkimyksessä, jos Sinulle on ideoita toiminnan kehittämiseksi, esitä ideasi /toivomuksesi allekirjoittaneelle tai jollekin johtokunnan jäsenelle.

Hyvää kesää

Esa Pitkälä

ps. Kiitos ilmoittajille

KYLÄSAARI

5. vuosikerta, numero 1/1988

Kyläsaaren kiinteistön-
omistajat ry:n tiedotuslehti

Toimituskunta:
Yhdistyksen johtokunta

Vastaava toimittaja:
Esa Pitkälä

Valokuvat:
Eri arkistot

Kansikuva:
Soili Pitkälä

Jakelu: 700 kpl

Paino: Mainospori

KYLÄSAAREN KIINTEISTÖNOMISTAJAT RY luottamushenkilöt vuonna 1987

johtokunta

Pitkälä Esa
Erkkilä Aimo
Blomster Matti
Laaksonen Elli
Liiho Jorma
Lankinen Vilho
Saariola Unto
Ranne Ilmo
Lehti Vilho
Laaksonen Jorma

puheenjohtaja
varapuheenjohtaja
sihteeri
jäsenkirjuri
taloudenhoitaja
jäsen
jäsen
jäsen
jäsen
jäsen

tilintarkastajat:

Inberg Ismo
Niiranen Paavo

tilintarkastajien varamiehet:

Palomäki Sakari
Leino Voitto

huvitoimikunta:

Corell Kaija
Laaksonen Jarmo
Raita Hilikka
Sironen Hely

KYSYTÄÄN 10 KYSYMYSTÄ KYLÄSAARELAISELTA

Vastaajana tällä kertaa Lauri Laurila.

1. Millainen oli lapsuutesi ja nuoruutesi Kyläsaari?

Oli ehdottomasti parempi. Yhteishenki oli hyvä. Ollaan menossa huomempaan suuntaan.

2. Onko kyläläiset mielestäsi muuttuneet - miten?

Ei ole muuttuneet, vähän vanhentuneet.

3. Kuinka luonnehtisit Kyläsaarta tänään?

Hyvin kehittynyt. Tänään sopiva määrä asukkaita. Ei pitäisi ainakaan rakentaa kerrostaloja.

4. Löytyykö Kyläsaaresta palveluita eläkeläisille, lapsiperheille ja työssäkäyville?

Löytyy riittävästi.

5. Mitä palveluja tarvittaisiin lisää tai mitä pitäisi poistaa?

Olen silloin esittänyt kun Osuuspankki rakennettiin, että siihen rakennettaisiin myös apteekki tai lääkevarasto. Linja-autokatoksia lisää Kyläsaareen, muuten riittävästi. Antaa Pihlavan kehittyä. Pois ei pitäisi ottaa mitään.

6. Mikä on parasta - mikä on huonointa?

Hyvää: Hyvät naapurit, välttä asuminen. Huonoa: Ei saa budjetissa oikeanmukaista kohdetta; Pihlavan menee kaikki rahat. Esim. pitäisi saada pari sähkötolppaa Ojasentielle, niin sanotaan ei ole rahaa. Liian eripuraista väkeä.

7. Pystyykö mielestäsi Kyläsaaressa kehittämään itseään henkisesti ja fyysisesti?

Mielestäni kyllä. Nuorisotalo puuttuu. Pitäisi yhdistää voimat Kyläsaarelaiten kesken. Kajastus, palokunta, nuorisoseura ja kiinteistöyhdistys rakentavat nuorisotalon entisen nuorisoseuratalon tontille. Kaupungin pitäisi tässä asiassa tulla myös mukaan.

8. Onko Kyläsaari saanut oikeudenmukaisen kohtelun Porin kehityksessä?

En oikein tiedä. Verrattaessa Pihlavaan ollaan jääty jälkeen, mutta muihin on vaikea verrata.

9. Kumpaa antaisit Porin päättäjille Kyläsaaren kehityksestä, ruusuja tai risuja?

Risuja! Kyläsaarelaisille päättäjille varsinkin. Hoitavat ensisijaisesti omia asioitaan. Virkamiehet eivät kuuntele kuntalaisia vaan tekevät virheratkaisuja esim. alikulkutunnelin rakentaminen. Liikuntatoimiston johto erikoisesti: kyvytön.

10. Mitä mieltä olet ympäristöstäsi?

Ei pitäisi rakentaa uutta hiilivoimalaa Ulasooriin, eikä myöskään Tahkoluotoon. Saastuttavat vain ympäristöä. Pitäisi kehittää vesivoimaa. Joen ruoppaus on hoidettu täysin väärin. Aloitettu yläpäästä ja lopetettu kesken. Penkereet liian korkeat ja liian lähellä osa menee takaisin jokeen. Ruoppaus pitäisi aina aloittaa alapäästä. Kemira on todellinen vesien saastuttaja eikä maatalous, koska Kemira tekee sellaista apulantaa, että se ei pysy pellossa. Viljelijät eivät laita ylimääräistä.

KYLÄSAARELAISIA SANANTAPOJA

"Kyl köyhyyden kans käskee nuuka ol sano Tuluksen Elle."

"Kaks aslaa o sillai mitä ei pitäs tehd. Ottaa muijaa Baviiljonkilt, tai Lattomerelt lehmää sano Limnelli Jallu."

"Se on sit sillai et kerta ja Frekkajakku sano köyhä ko Riuttan uure Piika näki kummas haluat Matin vai Maljan".

"Siin ne menee ne uudet silppikori jallaat sano köyhä ko Mattila uus piika yli piha silppukori selässä, eikä näkyny ko pelkät jalat korin takaa".

FLEIVIILÄISIÄ SANANTAPOJA

"Se juttus o niinku hevonen vetee paskantas".

"Su työs ja touhus vähä semmost ko kus nurkkaa ja kuivaa huomen".

HUVITOIMIKUNTA TIEDOTTA...

Vietämme jälleen riemukasta juhannusaattoiltaa Launaisissa, (jos sääolosuhteet sen sallivat). Ajanvietteenämme on tikkapelit, renkaanheitto, makkaranpaisto ja musiikki.

Lisäksi huvitoimikunta pyrkii järjestämään jonkun hauskan retken ja mahdollisesti tutustumisen johonkin jalkinetehtaaseen. Juhannusjuhlasta ja retkestä tarkempi ilmoitus myöhemmin.

Jorma Liho

VUOSIKOKOUSMIETTEITÄ

Kuluvan vuoden vuosikokous vietettiin tavanno-
maista juhlavimmissa merkeissä. Onhan yhdis-
tyksemme siirtymässä nuoruuden murrosiästään
täysi-ikäisten joukkoon. Kaksikymmentä ensim-
mäistä toimintavuotta on täynnä. Toimintamuodot
ovat vakiintumassa. Lieneekö se sitten pitkällä
tähtäimellä siunaukseksi vai taakaksi. Se jää
nähtäväksi.

Perjantaina 25.3.1988 klo 17.15 lähti linja-auto
täynnä kyläläisiä Kyläsaaren Osuuspankin edestä
kohti kaupungintaloa. Juhlavassa 20-vuotistoi-
mintamme kokouspaikassa kaupungintalolla tar-
jottiin kokousväelle ensin maittavat pullakahvit. Ja
Samalla reipas puheensorina täytti kahvitilan. Oli-
han paikalla hieman runsaat 50 kokousvierasta.

Kahvin jälkeen siirryttiin kaupunginvaltuuston is-
tuntosaliin. Kyläsaaren kiinteistönomistajat ry:n
puheenjohtaja **Esa Pitkälä** kopautti nuijaa pöy-
tään. Juhlakokous alkoi.

Aluksi Esa Pitkälä palautti mieliin yhdistyksemme
historiaa ja tarpeellisuutta nykypäivän tarpeellise-
na ja tehokkaana kyläläisten asioiden etujen aja-
jana. Keskusjärjestön viirillä muistettiin alkuvuo-
sista lähtien aktiivisesti yhdistyksemme toimin-
nassa mukana olleita aktiiveja **Unto Sariolaa**, **Ai-
mo Erkkilää** ja **Rainer Nordlundia**.

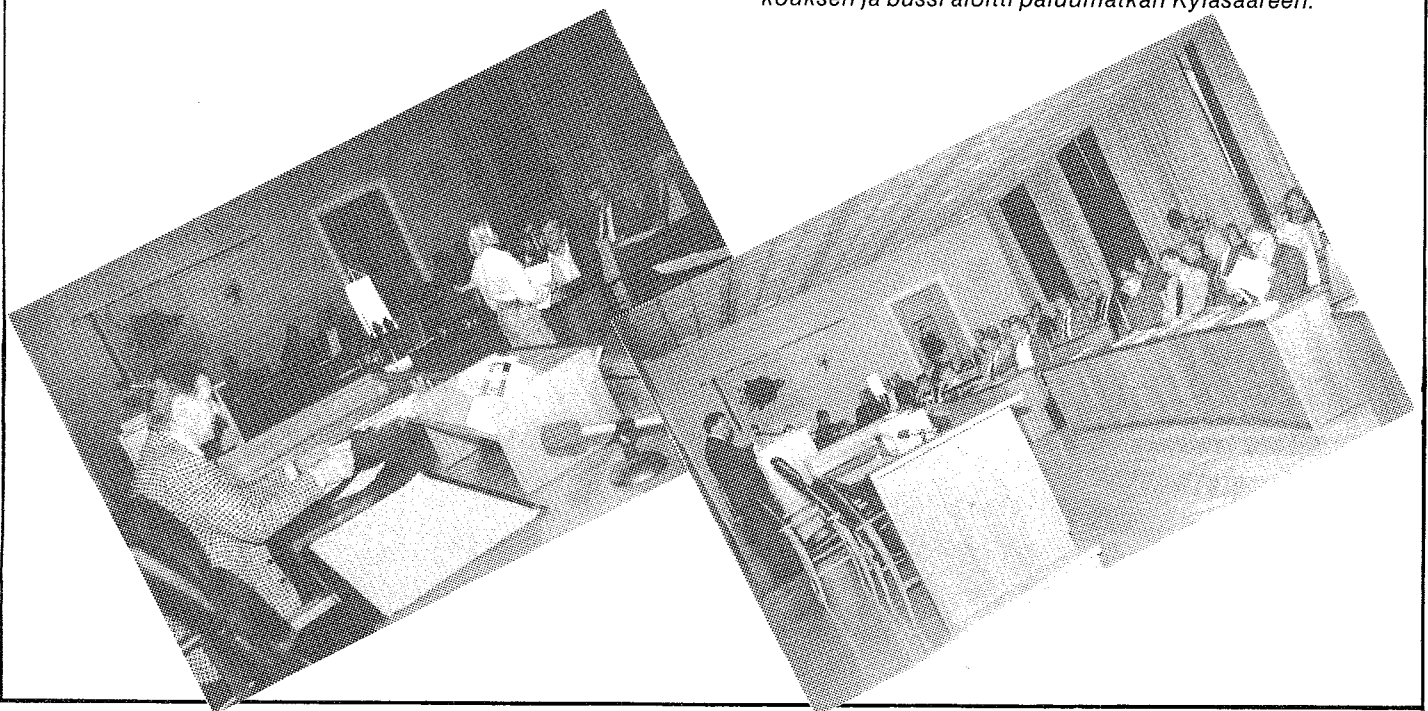
Alkupuheenvuoron jälkeen **Porin Kiinteistönomis-
tajien Keskusjärjestö**, **Osuuspankki** sekä **Uuden-
niityn** ja **Mooskerin kiinteistöyhdistykset** esittivät
onnittelunsa juhlivalle yhdistyksellemme.

Juhlapuheen piti itsekin Kyläsaareessa asuva kau-
punginjohtaja **Martti Sinisalmi**. Juhlapuhe käsitte-
li laajasti koko Meri-Porin historiaa päättyen tule-
vaisuudennäkymiin koko Meri-Porin alueen lisä-
ksi paikallisiin Kyläsaareen liittyviin yksityiskoh-
tiin. Juhlapuheen päätteeksi kokousväelle näytet-
tiin poriaiheinen filmi.

Juhlamuodollisuuksien jälkeen aloitettiin varsi-
nainen vuosikokous. Puheenjohtajana toimi **Unto
Saariola** ja sihteerinä **Jarmo Laaksonen**. Erovuo-
rosten johtokunnan jäsenten tilalle valittiin en-
tiset jäsenet jatkamaan luottamustoimien hoita-
mista. Vuoden 1987 toimintakertomuksen ja tilien
esittelyn jälkeen tilintarkastaja **Paavo Niiranen**
esitti tilintarkastajien lausunnon yhdistyksen ti-
leistä sekä -hallinnosta.

Kuluvan vuoden jäsenmaksu päätettiin pitää edel-
lisen vuoden tasolla 20 markan suuruisena ja uu-
sien jäsenten liittymismaksu yhdistykseemme 10
markkana.

Klo 20.00 puheenjohtaja päätti 20-juhlavuotisko-
kouksen ja bussi aloitti paluumatkan Kyläsaareen.

**EDULLINEN
PALVELEVA**

RUOKANIITTY

Avoinna ma-to 9-18, pe 9-19, la 9-14
Puh. 486 770

Kyläsaaren Kukka

- sidontatyöt
- viherkasvit-leikkokukat
- teleflora

ark. klo 10.00-18.00
la 9.00-17.00
su 10.00-17.00
puh. **468 100**

MUISTOJA MENNEILTÄ AJOILTA:

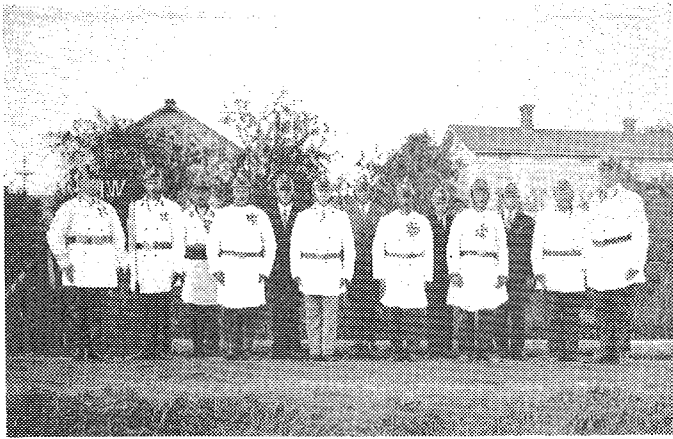
Kyläsaarelainen uittoporukka

Kyläsaarelaista
naiskauneutta
vuosilta 1939-40

Kyläsaarelainen tapparoikka

KOKEMÄEN- SAAREN WPK

Paljon on vuosia vierähtänyt, ja sukupolvet ovat vaihtuneet siitä, kun Juho Kustaa Landmeetari Porin maaseurakunnan Kokemäensaaren kylästä "itse puolestansa ja asiaa harrastavien puolesta" haki Kokemäensaaren Vapaaehtoisen Palokunnan säännöille vahvistusta 28.1.1894.

Tosin palokunta oli perustettu jo aikaisemmin eli 14.1.1894. Juuri muuta ei näiltä ajoilta ole jäljellä kuin Kokemäensaaren Vapaaehtoisen Palokunnan säännöt ja arkisto. Arkistossa olevat pöytäkirjat on hyvin huolellisesti ja selvällä käsialalla tehty. Arkistossa on pala Kokemäensaaren historiaa. Varsin mielenkiintoinen on 28.1.1894 pidetyn kokouksen pöytäkirja, jossa on perustajajäsenien nimet ja ammatit. Edustettuina olivat kaikkien kylässäolevien ammattien harjoittajat. Muutamia mainitakseni: rustitilallisia, rustitilallisen poikia, renkejä, seppiä, sepän poikia, itsellisiä, itsellisen poikia, torppareita, torpparin poikia, räätäleitä, aliupseereita, puuseppiä, vouteja, suutareita, kierto-koulun opettajia, entisiä tilallisia, ja uusia tilallisia. Luettelo ammasteista on varsin mielenkiintoinen.

Palokunnan tarkoituksena on maininta, että se "sattuivissa tulipaloissa voimiansa mukaan ja järjestyksellä ottaa osaa tulen sammuttamiseen, sekä hengen ja omaisuuden pelastamiseen ja hoitoon".

Palokunnan toiminta lähti ripeästi käyntiin. Jo Vuonna 1895 alettiin puuhaamaan omaa taloa. Talon tontiksi vuokrattiin Walli Jaakolalta niin kutsuttu Mörtin tontti kylän keskustasta. Talon rakentaminen aloitettiin vuonna 1895. Ensimmäiset hovit ja tupaantuliaiset vietettiin heinäkuussa 1896. Taloa laajennettiin ja korjattiin useaan otteeseen. Vuonna 1920 tehdyllä kaupalla WPK myi puolet talostaan paikkakunnan Nuorisoseuralle erinäisin ehdoin. Ehtoihin sisältyy monenlaista asiaa, mutta merkittävin lienee tämä neljäs pykälä, joka on seuraavanlainen. "Jos nuorisoseura syystä tai toisesta lopettaa toimintansa, on WPK oikeutettu silloisen arvioitavasta hinnasta lunastamaan talo-osuuden takaisin. Samoin Nuorisoseura, jos se uudestaan aloittasi toimintansa samoilla ehdoilla, on pääsevä entisiin oikeuksiinsa. WPK:n hajotessa muodostaa se entisistä jäsenistä komitean, joka on oikeutettu edustamaan WPK:ta sen hajalla olon aikana". Kauppakirjassa oleva pykälä on siltä varalta jos toinen tai toinen osapuoli lopettaa toimintansa, kuinka silloin menetellään talon suhteen. Tontti jolla talo on sijainnut on myös WPK:n ja Nuorisoseuran yhteistä omaisuutta. Lainhuudattaminen on tapahtunut jo vuonna 1954.

Talo on vuosien saatossa ollut ahkerassa käytössä aina vuoteen 11.5.1978 asti jolloinkin se paloi perustuksia myöten. Paikalla on enää vain sokkelikivet muistuttamassa menneistä ajoista. Talo oli palovakuutettuna Keskinäisen Vakuutusyhdistys Ulvilassa joka oli maksanut korvauksen vakuutusehtojen mukaisesti. Vakuutussumma on talletettu pankkiin. Mitä käyttöä tontilla jatkossa on riippuu pitkälti millä tavalla Porin kaupunki siihen suhtautuu.

Vanhan maantien varressa oleva niin sanottu riihitontti, jolla WPK:n kalustovaja sijaitsee on Porin kaupungin omistama. Tosin J.R. Langeen valtuutettiin 10.11.1920 ostamaan tontti silloiselta omistajalta, Porin maalaiskunnalta, mutta kauppa jäi ilmisesti tekemättä, koska asiaan kuuluvia papereita ei ole arkistosta löytynyt. Riihitontilla olevassa kalustovajassa on jäljellä lähinnä vanhentunutta sammutuskalustoa. Kalusto on vuosien saatossa pahin kärsinyt, ruostunut ja "termiitikin" ovat aiheuttaneet pahaa jälkeä. Museoarvoisen kaluston pelastamiseksi tuholta on johtokunta ja yleinen kokous päättänyt sijoittaa sen Porin palolaitoksen palomuseoon, jossa palolaitoksen palomiehet entisöivät ja kunnostavat sen. Samalla se varustetaan kilvillä, joista ilmenee, mistä se on peräisin. Palomuseo tarjoaa näin tilaisuuden säilyttää ehkä arvokaskin esineistö tulevien sukupolvien nähtäväksi. Palomuseo on Satakunnan museon alainen. Kalustovajaan jäivät vielä toimintakunnossa oleva moottoriruisku siihen liittyvine letkuineen. Vajassa on muutakin tavaraa, joka on lähinnä vuosien varrella kerääntynyttä romua. Hevosve-toisen imuruiskun K:n ostoon vuonna 1913 liittyy mielenkiintoinen tapahtuma. Imuruiskun ostohinta oli 1600 markkaa, jota hintaa ei WPK:lla ollut kokonaisuudessaan, joten puuttuva raha piti jostakin hankkia. Johtokunta päätti myydä talonsa J.K. Landmeetarille 670 markan kauppahinnasta. Landmeetari sai taloonsa täyden omistusoikeuden, mutta käyttöoikeus jäi WPK:lle. 670 markkaa 5 % korolla piti maksaa kahdeksassa vuodessa Landmeetarille, niin WPK saa talonsa ostaa takaisin samasta hinnasta. Näin tietävästi on tapahtunutkin.

Mikä on Kokemäensaaren tulevaisuus? Kun Porin maalaiskunta liitettiin Porin kaupunkiin, siirtyi palontorjunnan hoito myös Porin palokunnalle, joten vapaaehtoisen palokunnan rooli pieneni. Innostukseen vapaaehtoiseen palokuntatyöhön ei ole varsin suuri kyläsaareissa. Tilannehan on tänäpäivänä niin, että jos sattuu tulipalo, öljy-vahinko, mehiläisparven kiinniotto puusta, taikkapa su-keltajan tarve, nopeimmin ja tehokkaimmin avun saa soittamalla Porin palolaitoksen hälytysnumeroon.

KYLÄSAAREN BAARI PEITTOAA VAIKKA KULOSAAREN KASINON

Helsinkiläiset ovat ylpeitä Kulosaaren Kasinostaan. Kyläsaarelaiset vievät omalla ylpeydenaiheellaan voiton ainakin rinnanmitalla. Ja tuo ylpeydenaihe tunnetaan nimellä Kyläsaaren Baari.

Kyläsaaren keskustassa jököttävä baarirakennus on jo ties kuinka kauan uhmannut tuulia ja tuiskuja geometrisillä arkkitehtuurilinoillaan. Onpa moni asiakaskin uhmannut tuulta ja tuiskua päästäkseen baarirakennuksen lämpimään; nauttimaan vielä lämpimämmästä seurasta ja hyvästä tuopposesta olutta. Ja juuri se hyvä tuopponen sai minutkin ensikertalaisen kyläsaarelaisessa baarikulttuurissa, avaamaan oven saluunan eksotiikkaan.

Valööria ja kulööria

Kyläsaaren baari on pakattu täyteen hyväntuulisia asiakkaita. Joku siemailee harkitusti olutta, makua taiten arvioiden ja maiskutellen. Joku taas ryystää tuoppiaan hengenhädässä, vaimo odottaa lystikästä luppasuuta lenkiltä palaavaksi jo vartin kuluttua. Kevätillan aurinko tekee paikkaan valoisan tunnelman, puheensorinan ilmoille masinoivat asiakkaat luovat ilmapiiriin pikanttia värikkyyttä.

"Pyhä kivi"

Istahdan tuoppainen tummakulmaisen, vaiteliaan miehen pöytään. Tentatessani baarin sielunelämää, saan vastaukseksi täsmällisiä lauseita.

- Tällainen tämä on, kylän sosiaalinen keskus. Kyläsaarelaisiahan täällä pääasiassa käy. Vieraat eivät helpolla eksy.

- Ei se silti sitä tarkoita ettei täkäläisten kanssa juttuun tulisi. Kyläsaareissa heitetään hyvää huulta.

Keskusteluun yhtyneiden muiden asiakkaiden huuli voi olla joskus niinkin hyvää, etteivät muut sitä ymmärrä. Saattavatpa kiehahtaa.

Naapuripöydässä istuvat kaanaalaiset ovat tottuneita vierailijoita. Heitä eivät patrioottisten kyläsaarelaisien rankemmatkaan herjat häiritse. Vaalean miehen kertoma tarina kaanaalaisten pyhiinvaelluksesta Kyläsaaren baariin ei miehiä hatkäytä. Ainoastaan juttu takapihalla sijaitsevasta pyhästä kivistä saa toisen kaanaalaisen kulmakarvat nousemaan.

- Tästä täytyisi kohta lähteä oravabaariin, tuumaa kaanaalainen.

Urheilubaari

Kyläsaaren baari on tunnettu myös hyvistä urheilijoistaan. Oma kyläkiekkjoukkue on napannut mestaruuksia miltei liukuhihnalta, ja tälläkin hetkellä baarinpitäjä **Else Selin**in siipien suojissa hioo kynsiään kovaakin kovempi puulaakijalkapalloporukka.

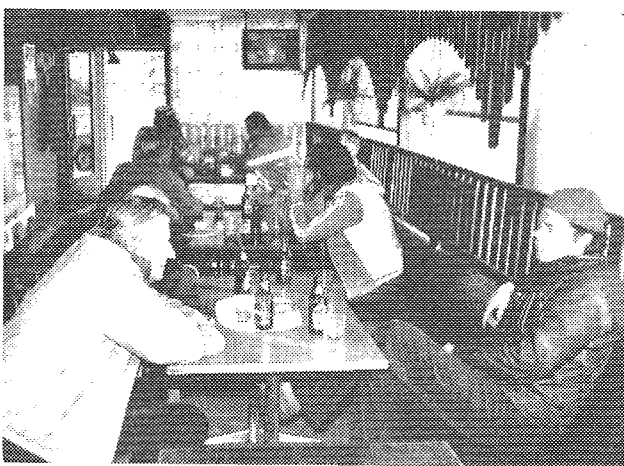
- Saas nähdä miten jaksavat koko kesän pelata, miettii Else

- Laimeneeko into loppukesästä?

Poikamiehen lauantaina kiireistä

Else Selin on emännöinyt baaria kuutisen vuotta. Valuttanut lukemattomia tuoppeja, keittänyt tuhansia kahvilitroja, ruokkinut vielä useampia suita...

- Yks vieras täällä on minun lisäksi töissä, Arolan Tuija.

Baari avataan kellon yhdeltätoista ja viimeiset asiakkaat poistuvat puoli kymmenen jälkeen illalla. Työlle täytyy antautua kokonaan.

- Kiireisimmät päivät ovat perjantai, lauantai ja sunnuntai, kertoo Else, niin ja tietenkin keskiviikko. Onhan se poikamiehen lauantai.

Esirippu laskeutuu

Hulautan viimeiset pisarat kyläsaarelaisesta oluttuopista kurkkuuni. Hyvältä maistui.

- Se on Karjalaa, selventää mies naapuripöydästä.

- Hyvää olutta. Se missä on semmonen sininen etiketti ei ole aina kunnollista, voipi sekoittaa mahan.

Jätän miehen sekoittamaan mahaansa, kiitän henkilökuntaa ja lähden. Mutta takaisin tulen ja varmasti.

KYLÄSAARI KOKEMÄENJOEN KYLÄ

Kyläsaaren kylän ilme tulee lähivuosina muuttumaan edukseen. Kylään on valmistunut kauan kaivattu osa-asemakaava, joka tulee huomattavasti helpottamaan omakotirakentamista. Vireilläolevan kevyenliikenteen alikulkukäytävän rakentaminen aloitetaan tiettävästi vielä tänä vuonna. Tämä selkeyttää kylän keskustaa ja lisää turvallisuutta, varsinkin koulussa kävijöille. Merkityksellinen on myös ruoppaustyö, jota suoritetaan Kivinin rannan edustalla. Ruoppaus- ja pengerrytys on tosin Kokemäenjoen tulvasuojeluun liittyvää toimenpidettä, mutta siitä hyötyvät myös rannan käyttäjät, kuten veneilijät.

Kyläsaaren asukkaat ja huviloillaan kävijät ovat jo monet vuodet kärsineet veden mataluudesta ja sen heikosta virtauksesta. Heikko veden virtaus on tuonut likaa ja roskaa rantaan niin, että rannassa olevan pyykkilaiturin käyttö ihmisten mielestä on ollut arvokuttavaa.

Veneilyn kannalta veden mataluus on ollut haittana niin, että vähänkin isommalla moottoriveneellä Kivinin rantaan pääsy ja sieltä pois on ollut onnenkauppaa ilman potkurivaurioita. Moottoriveneiden vesillelasku keväisin ja ylösotto syksyisin on ollut lähes mahdotonta.

Edellämainitut haitat poistuvat, kun ruoppaustyö on saatu päätökseen, noin 2-3 vuoden kuluttua. Tosin Kivinin rannan kohdalta Porin kaupungin rantaan on jo väylässä syvyyttä noin 3,5 metriä. Penkereiden viimeistelytyö on vielä suorittamatta.

Kivinin rannan edustalla ruoppaustyötä tehtäessä oli odotettavissa, että joesta löytyisi jotakin historiallisesti merkittävää merenkulkuun liittyvää tavaraa. Olihan Porin kaupungin ulkosatama aikanaan tällä paikalla. Tosin paikka tunnettiin silloin nimellä Sandudden (Santaniemi). Vilkkaimpana aikana saattoi näilläpaikoin olla kaksikymmentäkin laivaa ankkurissa odottamassa lastiaan.

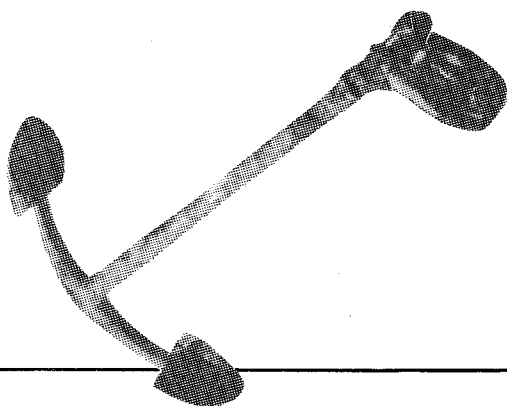
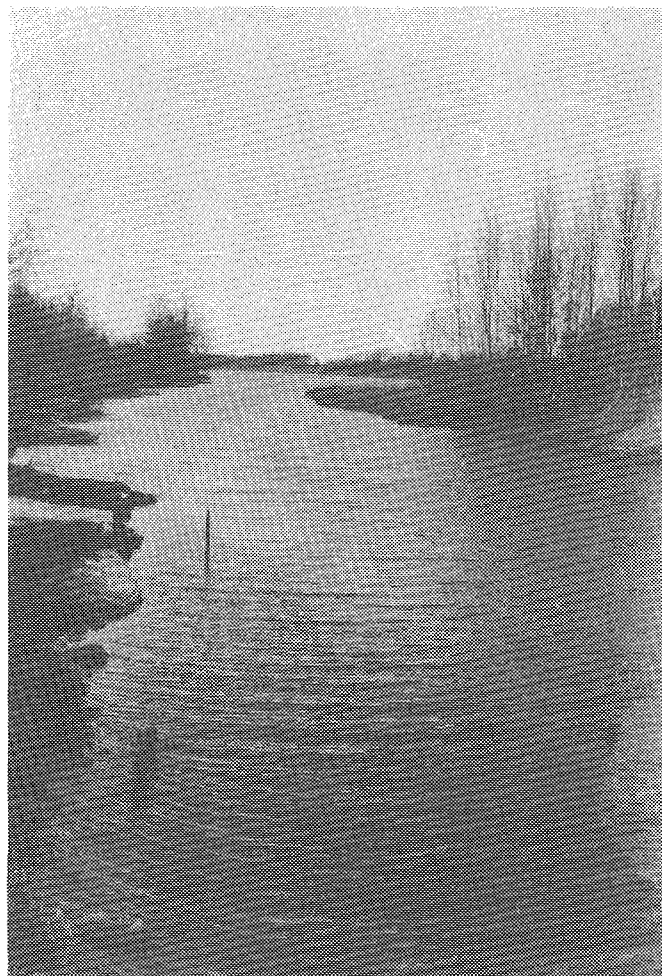
Pohjasta ilmaantui ketjuja ja pienempää tavaraa, joka liittyi tukinuittoaikaan. 18.3.88 ruoppauskaubaan tarttui noin kolme metrisen mutakerroksen alta isohko ja varsin vanha **laiva-ankkuri**. Ankkurin tekee mielenkiintoiseksi siinä oleva hyvin säilynyt vaakuna ja roomalaiset kirjaimet. Samalta paikalta löytyi myös noin 7 metriä pitkä ankkuriketju, joka saattaa olla yhteydessä ko. ankkuriin. Ankkuri on luultavasti peräisin ruotsalaisesta sota-aluksesta (kaleiasta), joita joella on aikanaan kulkenut. Ikää sillä saattaa olla neljäkäsataa vuotta, koska tiedetään Waasalaivassa olleen samantyyppisiä ankkureita. Löytöpaikalla ankkurin on täytynyt olla vähintään 250 vuotta, koska sota-alukset, niinkuin muutkin alukset, ovat näihin aikoihin alkaneet käyttää idempänä olevaa reittiä matkatessaan jokea ylöspäin ja päinvastoin.

Ankkuri ja ketju ovat tällä hetkellä Satakunnan museon suojissa jatkokäsittelyä varten. Kaikki yli sata vuotta vanha, merestä löytyvä tavara kuuluu museoille. Mitä ankkurille jatkossa tehdään ja minne se

sijoitetaan? Ankkurin oikea sijoituspaikka tulisi olla Kyläsaaren keskustassa. Onhan Kyläsaari (Kokemäensaari) ollut merkityksellinen ja tunnettu paikka jo ennen Porin perustamistakin. Varsinainen sijoituspaikka ei Kyläsaaren kohdalta selviäisi ennenkuin vasta sen jälkeen kun kevyenliikenteen alikulkuväylä on valmis noin 2 vuoden kuluttua.

Hanke toteutuessaan olisi omiaan juhlistamaan kylän keskustaa, sekä samalla olisi muistuttamassa olevia ja tulevia sukupolvia Kyläsaaren asemasta ja menneestä historiasta.

Unto Saariola

Seppo Nordling

IISAKSONSKA

Ennen vanhaan oli kuppari ja ruumiinpesijä tärkeä viran ja toimenhaltija kyläyhteisössä. Kyläsaarella kupparin virkaa toimitti Iisaksonska, joka asui mökissään Launaisten kujan varrella. Kun oli pikkupoika, kävi Iisaksonska meilläkin isääni kuppaamassa useamman kerran, ja kun kupparin sauna kerran lämmitettiin niin imettiin siinä pahat-veret pois naapureittenkin niskoista ja hartioista. Joskus joku naapuri ei nukuksissaan edes huomannut kysyä että mitä taksa on, eikä kupparikaan kehdannut aina saataviaan karhuta.

Ei kuppari viralla varmaankaan rikastumaan päässyt, mutta kun perunansa kasvatti ja piti lehmää ja porsasta niin elihän sitä, ja taloissa tarvittiin aina apua.

Eräs talo, joka on Kyläsaarella aina ollut kova karjatalo. Emäntä piti jöötä piikoille ja hoiti navettahommia kuolemaansa saakka ja sanoi, että kun hän kuolee niin se joka hänen ruumiinsa pessee saa perinnöksi hänen vanhan paikatun navettahammeensa. Kun vanhaemäntä sitten kuoli niin kukas muu ruumiin pesi kuin Iisaksonska joka naapurissa asui, ja senhän vanhaemäntä jo varmaan eläessään tiesi. Ja perinnöksi Iisaksonska sai niinkuin puhe oli ollut sen vanhan paikatun navettahameen. Kun Iisaksonska sitten tarkkana ihmisenä pesi hameen ja riisti paikat irti niin sieltähän se perintö löytyikin. Vanhaemäntä oli maitoa myydessään työntänyt paikkoihin rahoja. Olisikohan ollut perijälle jostain kiitollisuuden velassa.

Mutta niin omantunnonarka Iisaksonska oli, että meni talon vanhan isännän puheille ja sanoi että siellä hameen paikoissa oli näin kauhean paljo rahhaa. Isäntä keinutteli keinustoolis, otti rahat Iisaksonska kärest, laittoi plakkariis ja sano että kyllä o mukavaa ko viel on sentää mailmas rehellissii ihmisii.

Ennen kuin Laurilan Arvo osti Feredaali ja alko ajamaan talollisten maitoja meijeriin autonlavalla, talollisten maidot vietiin Porriin meijeriin hevospelillä. Saman talon piika oli joku aamu verelly hevosta suite perill perseeseen ja ajanu koval kyytil klossirattaillas täyres maitokuormas toisen talon maitokuorman ohotte ja päässy vähä enne punnitukseen ja aikasemmi kottii. Päiväl ko maitokuskit oli tullu, toisen talon isäntä oli soittanut ja sanonu että tee piika oli kaarestanu siäl hevostas ja ajanu mee maitokuski ohitte. Ehtoosti vanhaisäntä otti piika puhuttelluu ja sano että sää olet kuulemma siäl kaarestaan hevosta ja näyttäny millai se o ko ajetaa. Se o komiaa ko talos on hyvä hevonen ja riuska piika. Vanhaisäntä otti markan kukkarostas ja pisti se piikas kättee.

Samaiselle piikalle sano Vesterbakan Viiku, kylän teurastaja, ollessaan talossa teurastamassa, että olet sää likka hullu jos et sää hantteeraa asioitas sillai että nuo lehmät o sinu

Nuorisäntä oli silloin vielä poikamies ja piika komia työteliäs ihminen. Mutta toises talos ja toises kyläs on piika emäntänä elämän eläny.

Romuliike
Collander Oy
UUSINIITTY
Puh. 486 491
Auto 949/222628

**Meille ruoan laatu ja tuoreus
ovat sydämenasioita!**

JYLLIN KAUPPA

KYLÄSAARI

PUH. 486040

Tämä on pieni tarina Hevosmies Ruubesta

Ruube ajoi hevosellas kaikenlaista rahtiajoo ihmisille, ripahalkoja tuolt Breekoolist ja pruukas ihmiste perunamaita.

Sit se kävi paljo isommil rakennustyömail ajos.

Ruube oli jo pitemmä aikaa vaivannu semmone niskanikamavika, ettei se saanu päätäs kääntymää. Jos se yritti sivulle kattoo ni se täyty kääntyy kantapäist saakka. Mut kerra taas ko Ruube tuli aamusti töihii tälläs ruokareppus naulaa ja istu pyörävieree.

Joku toisist työmiehist rupes kysymää Ruubelt oles sää lääkäris ollu?

- Kui nii kysy Ruube?

- No ku tua sun pääs käänty ninko muittenki ihmiste.

Ei se ollu tuumi Ruube.

- No mitä sit o tapahtunut kysy kaveri?

- Niin ko se kävi sillai et mää yhten päivän peläästy ni mahrottomasti mää vanhene hauheel faartil.

- No millai sää se pikemmi vanhenet ko me muutkaa.

- Kuul ny ko kävi sillai ko mä yhten aamun heräsi, pani päälleni ja rupesi juomaa kaffeet ja kastai kakkoo nii see muija joi kans. Siin juores se yhtäkkii pamauttaa: Tua naapurin Siiri on taas saanu piäniä. Mää sanoin että jaa. Mää sai kaffee juatuu, meni tallii laittaa hevosta reeraa ko oli aijoo lährös. Meni takas sisäl hakemaa ruokareppuu ja siin ko mää tälläsi sitä reppuu selkääni, nii se muija pamauttaa: Tua naapurin Siiri o taas pienii päi. Mää sanoi jaa. Mukko mää seuraavan päivän tuli ajost kottii, sai hevose tallii, meni sisäl ja rupesi syömää, sai juur perunat kuorittuu, kuroti leipää sillai yli pöyrä ja oli semmoses pahas asennos, nii sillo se muija pamauttaa: No nyt se Siiri o taas saanu piäniä. Mää pelästyi niin mahrottomasti et onko se tua muija sevonnu. Ja ko mää oli semmoses sukkelas asennos ja yritti kattoo sitä muijaa, nii sillo se niska nakshti ja se sattuki. Mukko mää sitä hiaroi nii se teentyki ja se alko kääntymää niinko se oli enneki kääntyny. Ja ko mää sai kääntymää ja kattoi sitä muijaa ei se sen sekasemma näköne ollu ko mitä se o enneki ollu. Mää tuli siihe tuloksee et mää vanhene kauheel faartil.

Kirjoitti Nesu

RAKENTAJAT - REMONTINTEKIJÄT!!

Monipuolisista valikoimistamme löydät sahattua, höylättyä ja painekyllästettyä puutavaraa.

Tule katsomaan

Meriporin
Uudenniityn
teoll.alue **puu**ky

Maalaiskunnantie, puh. 939-486 954

AVOINNA ark. 8-18 la 9-13

OSUUSPANKKIEN JA
SÄÄSTÖPANKKIEN
PIKAPANKIT
OVAT YHTEISKÄYTÖSSÄ

PORIN SUOMALAINEN
SÄÄSTÖPANKKI

SATAKUNNAN
SÄÄSTÖPANKKI

pop

PORIN SEUDUN OSUUSPANKKI

RV RAKENNUS VUORENPÄÄ OY

Satakunnankatu 33-35 A, 28 130 PORI 13 Puh. 939-412 582
413 852

- Maalien
- Mattojen
- Tapettien

SISUSTUS HARHIO

Keskuskartano, Pori, Puh. 414 998, 414 997

HAUTAKIVET

Kaiverrukset, kultaukset, kaikki alan työt edullisesti. ILMAN kuljetuskustannuksia. Nykyisin ainoalta Porissa toimivalta kiviveistämöltä. Myynti myös suoraan veistämöltä.

LÄNSIKIVI

Kyläsaari,
puh. 486 673
ilt. 740 257

Poikkeaa Palvelevaan Meriporilaiseen

Johtava kotimainen

UNION ULASOORI

Mäntyluodontie
28760 PORI

V. Erkkilä puh. 486 178

Sinulle Nainen

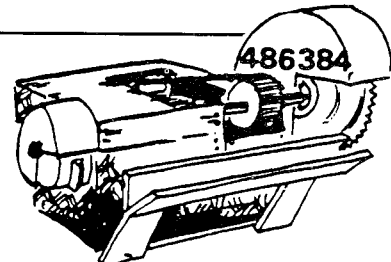
kauniit

**NEULEASU-
KOKONAISUUDET**

-NEULE

Muista uusi osoitteemme:
YRJÖNKATU 19
Puh. 414 960

LASSEN KLAPI

KYLÄSAAREN GRILLI JA ELINTARVIKEKIOSKI KY

Avoinna

su 12-22
ma-to 16-22
pe-la 16-24

puh. 486 604

AUTOPURKAMO R. ANTILA

Uudenniityn teoll.alue
Puh. 486 993

**EDULLINEN
PALVELEVA**

**Kyläsaaren
Talouskauppa**

© 486 086

PARKKIHUOLIA? VÄLTÄ NE BUSSILLA!

Porin Linjat Oy, Presidentinpuistikatu 5
28130 Pori puh. 939-414 120

Porin Linjat Oy

**SYÖ VAIHTEEKSI
ELSEN HYVIÄ
PIKKULÄMPIMIÄ**

KYLÄSAAREN BAARI

ELSE SELIN • PUH. 486 115

KALALIIKE

A. Haanpää

PORI

KYLÄSAARI

PUH. 486 095

486 468

Autokorjaamo ja -maalaamo

I. ROSNELL

puh. 486 508

Kampaamo Lola Silfver

*Osuuspankin talo
Kyläsaari, puh. 486 782*

Kalle Suomen muistelmia

YKS VANHA SOTAMIÄS

Mää ole kans yks vanha sotamiäs,
joka ei olekkaa juur jokamiäs.
Olt syntyny Katihännämaal Maltan talos
siäl uunipääl paikas jalos
ja ole tavallise vahva niiko vanha ovekahva.
Mut ko mää meni sin Turki sottaa,
nii sain mää mont kovvaa
välil vastaa ottaa.
Kerranki mul oli nii hemmeti kova jano,
vaikken mää sitä kaikil sano.
Tiä viäres Ryssänmaal kasos nauriit.
Ne oli nii suurii, vetisii ja kauniit.
Ja ko mää niit oikei popsei
ja suuhuni kropsei,
ni tuli mar talost muija

käres uuniluuta ja nuija.
Ja sano: "Kyl mää sun pahukse opeta,
kosk sää mun nauriini lopetat!"
meinas akka,
ja kyl minnuu ajoki paha takkaa!
Mut mää sanoi vaa:
"Älä ny, ämmä, lyäl! Emmää näit kaikkii syä.
Ja kuka sit ennää Turkis sotti,
jos sulttaani meist voiton otti?"
Ja muija tuli nii hyvämuatoseks
ja iloseluantoseks,
ja pisti mul viäl pari-kolm nauris plakkarii,
jost mää kiitänki sitä ämmärakkarii.
Mut ettiipäi me siit sit reissattii
ja huviksemme kaikkii laului veisattii.

Mut ko mää näin sen Plevnan linna
nii mää ajatteli,
et joko ny saa maksaa nauriitte ninna?
Turkkilaiset linnastas ampu ja präiski
ja mee poikii meni nuri niät mäiski!
Mut niil turkkilaisil oli sit kauniit frouvvii,
vaikkei niitte nahka ollukka kovi krovvii.
Yhre määki niist oti ja meinasi tuar tän kottii,
mut välil se jo mult karas ja taisiki ol paras...
Mul o vaa tupa ja tuva nurkas p piäni uuni.
Ja Helsinki herrat maksaa mul panksuuni.
Talvel ei saa missää rauhaa
ko pakkane kamalasti nurkis pauhaa.
Mut ko o suvi, ni mullaki o huvi.
Ja sen tähre mää tämän teil luvi.

SYRJÄKARAHKAT

Kivinille uittohommiin otettiin keväisin usein ensikertalaisia nuoria, jotka eivät ole aina olleet veneisiin ja soutamiseen tottuneet. Eräällä kolmen ensikertalaisen ryhmälle jäi vähän huonokuntoinen vene. Kun he pomolle valittivat, että vene on vuotava ja muutoinkin huonokuntoinen, niin pomo katsoi venettä ja tokaisi, että veneessä ei tarvitse olla muuta kunnollista kuin syrjäkarakat, jotta voi soutaa, joten kyllä se saa kelvata.

Jäsenluettelo 31.12.1987

Jos nimeäsi ei löydy oheisesta listasta, et kuulu joukkoomme. Liittyminen joukkoomme edellyttää SINULTA yhteydenottoa jäsenkirjuriimme (puh. 486 553) tai johonkin johtokunnan jäseneseen.

Kyläsaarelainen - ole aktiivinen, liity yhteiseen yhdistykseemme!

1. Anttila, Vuokko
2. Arenmaa, Jorma
3. Aronen, Antero
4. Blomster, Erkki
5. Blomster, Matti
6. Boelius, Toivo
7. Borisoff, Veikko
8. Brander, Matti
9. Corell, Maija-Kaisa
10. Ek, Joel
11. Ekholm, Matti
12. Elo, Eino
13. Eriksson, Vilho
14. Erkkilä, Aimo
15. Fager, Helmi
16. Frangen, Olavi
17. Frangen, Pauli
18. Friman, Seppo
19. Gottberg, Sami
20. Grön, Toivo
21. Haanpää, Aimo
22. Haapanen, Antti
23. Haapasari, Kari
24. Hankonen, Arvi
25. Harju, Tauno
26. Hauta-Heikkilä, Hannu
27. Hauta-Heikkilä, Kauko
28. Heino, Leila
29. Heinonen, Pekka
30. Helin, Esko
31. Henttinen, Seppo
32. Hiihto, Rauha
33. Hissa, Heikki
34. Huhtanen, Antti
35. Hyytiäinen, Lasse
36. Inberg, Ismo
37. Johansson, Aila
38. Johansson, Osmo
39. Juhola, Esa

40. Jylli, Jarmo
41. Jämiä, Mikko
42. Kaapeli, Irma
43. Kalliokoski, Alpo
44. Karhunen, Jaakko
45. Kaunisto, Eeva-Liisa
46. Ketola, Mauri
47. Kitkala, Pertti
48. Kivistö, Mauno
49. Koivukangas, Pentti
50. Korhonen, Aarne
51. Korhonen, Pentti
52. Koski, Pekka
53. Koskensalo, Raimo
54. Kottonen, Sirkka
55. Kulhua, Silja
56. Laaksonen, Jarmo
57. Laaksonen, Markku
58. Laalo, Erkki
59. Laasonen, Kauko
60. Lahtinen, Martti
61. Lankinen, Viljo
62. Latva, Eino
63. Laurila, Pentti
64. Laurila, Lauri
65. Lehti, Bertta
66. Lehti, Tauno
67. Lehti, Viljo
68. Lehtonen, Veikko
69. Leino, Voitto
70. Lengman, Taisto
71. Lepistö, Toivo
72. Liho, Jorma
73. Lilja, Ilkka
74. Lindfors, Timo
75. Lindfors, Werner
76. Lähteenmäki, Seppo
77. Malmivuori, Juhani
78. Mantere, Arvi

79. Mattila, Pentti
80. Miettinen, Toivo
81. Mäkelä, Heikki
82. Mäkelä, Pekka
83. Mäki, Taisto
84. Naskali, Valto
85. Nevala, Harri
86. Niemelä, Felix
87. Niemelä, Sven
88. Niinivirta, Raimo
89. Niiranen, Paavo
90. Nirhamo, Juhani
91. Nordling, Aki
92. Nordlund, Ky, R ja R
93. Nordlund, Raimo
94. Nordlund, Rainer
95. Nordlund, Reino
96. Nylund, Antti
97. Ohlsson, Leila
98. Ollonqvist, Rauha
99. Ovaska, Kari
100. Pakarinen, Heikki
101. Palomäki, Sakari
102. Partala, Esko
103. Peltomaa, Mertta
104. Peltomaa, Olavi
105. Piirainen, Jorma
106. Pitkälä, Esa
107. Pukaralammi, Kalle
108. Pääkkönen, Eino
109. Pöllänen, Aimo
110. Pöllänen, Pentti
111. Raita, Pentti
112. Ranne, Ilmo
113. Rantanen, Ari
114. Reuna, Alarik
115. Riikonen, Sulo
116. Rintala, Kalle
117. Rohkea, Reino

118. Rosenberg, Aarne
119. Rosnell, Ilmo
120. Rosnell, Jaakko
121. Ruokolainen, Reino
122. Saarinen, Aino
123. Saariola, Unto
124. Sainio, Hilikka
125. Salminen, Harri
126. Salminen, Lilja
127. Sandelin, Pentti
128. Santanen, Pauli
129. Siirtonen, Eero
130. Sillanpää, Antti
131. Sinisalmi, Martti
132. Sironen, Veikko
133. Soini, Eila
134. Stenbacka, Väinö
135. Suojanen, Esa
136. Syrjälä, Alpo
137. Syrjäläinen, Eino
138. Tamminen, Pentti
139. Tenhonen, Eino
140. Toivonen, Aimo
141. Tuomela, Viljo
142. Tuominen, Aarne
143. Uhlbeck, Leevi
144. Urholin, Reijo
145. Uusitalo, Seppo
146. Uusitorppa, Frans
147. Valli-Jaakkola, Timo
148. Venho, Veikko
149. Vesterbacka, Heikki
150. Viljanen, Saimi
151. Virtanen, Jorma
152. Vuorenperä, Veikko
153. Vyyryläinen, Erkki
154. Westerlund, Arto